nieuws

Afrika: " Zie ons niet langer als klimaatslachtoffer maar wel als belangrijke speler in de groene transitie"

nieuws

De driedaagse klimaattop in Kenia zit erop. Tijdens de top werd duidelijk dat Afrika reeds veel economische verliezen maakte door de klimaatverandering maar dat het continent niet langer als een slachtoffer van de klimaatcrisis wil gezien worden, maar als een mogelijke oplossing ervan. De top richtte zich op de groene groei in Afrika en het vinden van financieringsoplossingen om de gevolgen van klimaatverandering te beperken.

7 SEPTEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 7 SEPTEMBER 2023 22:47

Lees meer over:
klimaat
wereld
droogte

Afrika draagt slechts 3 tot 4 procent bij aan de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen, maar ervaart wel buitenproportioneel de gevolgen van klimaatverandering. "Van de twintig landen die het hardst worden getroffen door klimaatverandering, liggen zeventien ervan in Afrika", zei de Amerikaanse diplomaat John Kerry op de top. Zo is Oost-Afrika, waartoe het gastland van de klimaattop Kenia behoort, één van 's werelds meest getroffen regio's door klimaatverandering. “Zoals in vele Afrikaanse regio’s is landbouw er de hoeksteen van de economie”, duidt Oxfam. “De landbouwsector is er goed voor meer dan 30 procent van het bbp en voorziet in het levensonderhoud van 64 procent van de totale bevolking. Maar door de klimaatverandering wordt de hoeksteen van de economie er zwaar getroffen.”

nieuws

Verliezen in de landbouwsector

De klimaatverandering veroorzaakt er extreme weersomstandigheden zoals verwoestende droogte en enorme overstroming. In de vier Oost-Afrikaanse landen Ethiopië, Kenia, Zuid-Soedan en Somalië resulteerde aanhoudende droogtes reeds in honderdduizenden vernietigde hectaren gewassen, heel wat verminderde oogstopbrengsten, verminderde toegang tot water en 13 miljoen gestorven dieren tussen 2021 en 2023. Dat blijkt uit een nieuw rapport van Oxfam dat vorige week verscheen. Oxfam schat dat de verliezen door de dood van de veestapel alleen al oploopt tot meer dan 7 miljard euro. “Miljoenen mensen die het toen al moeilijk hadden,

zagen hun dieren sterven en verloren hiermee hun belangrijkste economische activa en vermogen om voedzaam voedsel te verbouwen, te verkopen of te eten", aldus Oxfam. Naast droogte kunnen ook overstromingen schade toebrengen aan gewassen, infrastructuur beschadigen, de bovengrond wegspoelen en waterbronnen vervuilen. "Droogtes en overstromingen leiden tot verminderde voedselproductie en hogere voedselprijzen waardoor miljoenen Oost-Afrikanen in een nog grotere armoede en honger terechtkwamen", aldus Oxfam. "De extreme weerfenomenen creëerden in deze vier landen ondertussen al een verlies tot 28 miljard euro in de voorbije twee jaar. Dat is 2 tot 4 procent van hun jaarlijkse bbp."

Ook niet-economische verliezen

De combinatie van plotselinge overstromingen en droogte zal het landbouwsysteem onder zware druk zetten waardoor de tarwe- en maïsopbrengsten er zullen afnemen. Oxfamprognoses voor de periode na 2030 laten nog grotere verliezen zien op middellange en lange termijn. Waarbij de verliezen als gevolg van klimaatverandering van Oost-Afrika kunnen oplopen tot meer dan de helft van de economische verliezen van het Afrikaanse continent.
De klimaatverandering heeft niet alleen geleid tot problemen in de landbouw maar leidde ook tot conflicten, aanzienlijke ontheemding en migratie in Oost-Afrika. Volgens het rapport zijn er in de regio meer dan 2 miljoen mensen ontheemd geraakt door de klimaatverandering. "Het is essentieel om op te merken dat verlies en schade door klimaatverandering niet alleen economisch gekwantificeerd kunnen worden", aldus Oxfam. "Het heeft ook aanzienlijke sociale, gezondheids- en milieugevolgen. Het verlies van levens, ontheemding, migratie, voedselonzekerheid en waterschaarste hebben menselijke kosten die niet in geld zijn uit te drukken."

> **Afrika kan een supermacht worden op het gebied van hernieuwbare energie**
>
> Antonio Guterres - Secretaris-generaal van de Verenigde Naties

Budget nodig

Tijdens de top en in het rapport van Oxfam werd duidelijk dat Afrika geen eerlijke toegang krijgt tot middelen om de investeringen te doen die nodig zijn om de klimaatverandering te bestrijden. De Keniaanse president Ruto zei op de top dat Afrika nood heeft aan toegang tot wereldwijde financiering om gemeenschappen te ondersteunen en schulden af te betalen. "We eisen een eerlijk speelveld voor onze landen zodat we via investeringen klimaatsveranderingen kunnen beperken en omzetten in kansen", zodus Ruto. "Verder eisen we dat structuur voor ontwikkelingsfinanciering wordt aangepast om onze economieën te bevrijden van afschuwelijke schulden en lastige barrières om toegang te krijgen tot noodzakelijke financiële middelen."
Zo hoopt Afrika enerzijds op rechtstreeks klimaatgeld. De landen drongen er bij de wereldleiders op aan om zich te scharen achter het voorstel voor een wereldwijde koolstofbelastingregeling, inclusief een koolstofbelasting op de handel in fossiele brandstoffen, zeevervoer en luchtvaart. Volgens hen zouden dergelijke maatregelen op mondiaal niveau zorgen voor een grootschalige financiering van klimaatgerelateerde investeringen.
Anderzijds wil Afrika dat de rentes voor investeringen verlagen. Op de top lieten het weten dat de landen gedwongen zijn om interesten te betalen die vijf tot acht keer hoger zijn dan die van rijke landen, wat leidt tot terugkerende schuldencrises en hen verhindert om meer uit te geven om te reageren op klimaatverandering. Het liefste ziet Afrika de schulden kwijtgescholden worden. VN-chef Antonio Guterres deelt die mening trouwens." Economieën die kreunen onder zo'n grote schuldenberg kunnen immers geen kansen bieden aan de jeugd en klimaatverandering aanpakken", aldus Guterres.
Ook wacht het continent nog steeds op de beloofde internationale schenkingen. In 2009 werd afgesproken dat de rijkste landen jaarlijks samen 100 miljard euro aan Afrika gingen schenken. Vorig jaar schonken alle landen samen ongeveer 80 miljoen euro. Dat was 4 procent meer dan het jaar ervoor, maar nog steeds een stuk verwijderd van de beloofde 100 miljard.

Belangrijke speler bij groene transitie

Afrika zou nochtans een grote rol kunnen spelen in de grote groene energietransitie. Het continent heeft bijvoorbeeld een enorm potentieel voor hernieuwbare energie. Maar liefst 60 procent van alle zonne-energie ter wereld zou er bijvoorbeeld opgewekt kunnen worden. Toch zijn er slechts evenveel zonnepanelen geïnstalleerd als in België. Daarnaast is de Afrikaanse bodem ook rijk aan grondstoffen. Het continent bevat meer dan 40 procent van de wereldwijde reserves van kobalt, mangaan en platina. Die grondstoffen zijn cruciaal voor de productie van batterijen en waterstofbrandstofcellen. Volgens Guterres kan Afrika een supermacht worden op het gebied van hernieuwbare energie. "Nu is het tijd om Afrikaanse landen samen te brengen met

ontwikkelde landen, financiële instellingen en technologiebedrijven om een echte Afrikaanse alliantie voor hernieuwbare energie op te richten", aldus de VN-chef.
De leiders zeiden dat de slotverklaring van de klimaattop als basis zal dienen voor de eensgezinde positie van Afrika in het wereldwijde initiatief voor klimaatverandering. Ze zullen de voorstellen van de verklaring meenemen naar een VN-klimaatconferentie later deze maand en naar de COP28-top die eind november begint in de Verenigde Arabische Emiraten.

Uitgelicht

Afrikaanse Unie waarschuwt Europese leiders voor voedselcrisis

nieuws

Op de Europese top in Brussel heeft de Senegalese president en voorzitter van de Afrikaanse Unie Macky Sall de EU-leiders dinsdag toegesproken via een videoverbinding. Hij zei...

2 JUNI 2022

Lees meer

Bron: Reuters / VRT NWS / Oxfam / Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada